

1984 - 1

Hernieuwde kennismaking

Burgers van Sloten, met het verdwijnen van de zelfstandigheid van onze gemeente, was ook de vertrouwde "Stads-omroeper" verdwenen.

In de ledenvergadering van plaatselijk belang werd het plan opgevat om dit stadsblad nieuw leven in te blazen. Nu niet meer als mededelingenblad van de gemeente maar als stadskrantje van Sleatmers voor Sleatmers.

Voor dit doel is er een redactiecommissie gevormd bestaande uit: Coby de Graaf, Tjipke de Jong, Jan de Koning-Gans, Tetsje v/d Sluis en Kees van Strien.

Het doel van deze commissie is om informatie te verstrekken aan de burgers van Sleat.

Deze redactiecommissie moet dan gevoed worden door verenigingen en inzenders uit Sleat. Dus door U !!

Wel met die beperking dat het blad vrij moet blijven van partij politieke activiteiten.

Het streven is om het blad een paar maal per jaar te laten verschijnen. (Voor het volgende blad copie s.v.p. inzenden voor 20-11-'84).

Wij nemen ook een agenda op. Wanneer u als vereniging of welke Sloter organisatie ook een bepaalde activiteit wilt aankondigen neemt u even contact op met de redactie. Het contact adres: Tetsje v/d Sluis.

De Stadsomroeper is een uitgave van de ver. pl. belang te Sloten. Verantwoordelijk voor de inhoud is de redactie. Ingezonden stukken zijn voor eigen verantwoordelijkheid.

De redactie behoudt zich het recht voor van al of niet plaatsing. De redactie zal ook proberen af en toe wat nieuws bij de gemeente los te peuteren, hierdoor kan het blad dan ook tussen Sloten en de gemeente de contacten wat versterken. De redactie kan nog wel wat versterking gebruiken. Dus voelt u er iets voor om mee te werken aan dit blad, dan horen wij dit graag. Het slagen van onze plannen zal grotendeels van ons allen afhangen. Samen lukt alles.

Met vr.gr.

de redactie.

Verhaal over een "WARME BAKKER"

Velen van U in Sloten en omgeving, evenals vele jaarlijks bezoekende touristen, kennen natuurlijk Jantsje en Piet Smit, de warme bakker.

Aangezien deze bakkerij sedert kort is opgeheven, meenden wij er goed aan te doen U het één en ander te verhalen over dit familie bakkersbedrijf. De vader van Piet, geboren Slotenaar en gehuwd met een famke, genaamd Annigje, afkomstig uit Ozzenzyl, werkte van jongs af aan in het bedrijf van C. Visser, kruidenier. De zaak was gevestigd in de Koestraat. Op 12 mei 1926 nam Pake Smit het bakkersbedrijf over van bakker Klarenberg, die woonde aan de voorstreek 114. Enige dagen later en wel op 15 mei, werd zoon Piet geboren, dus grote blijdschap.

Door deze blijde gebeurtenis had Pake tijdens de werkzaamheden in de bakkerij zijn gedachten er niet geheel bij, want wat was o.a. het geval? Hij vergat nl. zout in het brood te verwerken, zodoende werd op die bewuste dag het brood "zoutloos" geleverd. Zoon Piet kwam op 14 jarige leeftijd als bakkersleerling bij zijn vader in dienst.

Op 17 jarige leeftijd kreeg Piet verkering met het famke Jantsje uit Nijemirdum, vandaar dat hij 's avonds tweemaal per week op zijn fietsje stapte om haar te bezoeken, dat was Piet wel toevertrouwd. Helaas kon hij het nimmer laat maken aangezien hij de volgende dag reeds om 5 uur present moest zijn in de bakkerij.

In 1946 overleed Annigje Smit, mem van Piet en dat gaf voor Pake en de kinderen erg veel verdriet.

In het voorjaar 1947, een jaar met een warme zomer, werd er een oproep voor Piet bezorgd, betrekking hebbende op de militaire dienst met de aantekening dat hij in aanmerking kwam voor uitzending naar het voormalige Nederlands Indië. Groot was de schrik van Pake, Jantsje en Piet.

In verband met deze oproep had heit een goed gesprek met Burgemeester Bakker van Sloten, mede dankzij diens inspanning en goede aanpak werd enige tijd later de gezonden oproep ingetrokken, zeer tot genoegen van Pake Smit, Jantsje en Piet. Aangezien Piet al jaren verkering had met Jantsje en moeder Annigje er niet meer was, huwden beiden in 1948.

Het burgerlijk huwelijk werd voltrokken in het gemeentehuis te Balk, het kerkelijke huwelijk te Nijemirdum door Ds. Hettinga.

Jantsje kwam naar Sloten, deed het huishoudelijke werk en bediende de klanten in de winkel, wat haar goed afging. De dag van het huwelijk was eveneens de verjaardag van Jantsje, maar door alle festiviteiten vergat iedereen haar ook met die geboortedag geluk te wensen. Alleen Piet had er wel aangedacht, maar hield zijn mond.

En 's avonds laat na een dag van feesten sprak Piet het nog aanwezige gezelschap toe en begon met te zeggen: "Nu hebben jullie ons beiden wel met het huwelijk gefeliciteerd, maar jullie zijn vergeten dat Jantsje ook nog jarig is".

Grote consternatie, weer felicitaties, kussen bij de vleet en opnieuw werden de glazen ingeschonken tot in de late uurtjes van de nieuwe dag.

In de loop der jaren na het huwelijk werden er drie kinderen geboren, genaamd Andries, Hilly en Pier.

In 1952 nam Piet de bakkerij over van zijn Pake, die met de steun van Jantsje het bedrijf zeer enthousiast heeft voortgezet tot medio juni van dit jaar.

Nu genieten zij beiden van de vele vrije dagen, maar Piet kan het, niettegenstaande de over werd afgebroken en de gehele bakkerij tot het verleden behoort, niet nalaten om zo af en toe eens een paar heerlijke caken en appelgebakjes te bakken.

Al staat hij dan wel bij Jantsje in de keuken, als altijd zeer opgewekt, olijk en vrolijk.

Wij wensen hen namens alle klanten nog vele jaren van goede gezondheid en meerder geluk.

Dat het hen beiden en hun kinderen wel moge gaan.

wordt vervolgd.

GJIN HOF FAN EDEN EFTER DE BERCH?

It idee kaam bij Pleatslik Belang wei: soen hjir ek lju wêze, dy't belang hawwe by in folkstúntsje? Dat moast útsocht wurde en der waard in enquête houden. Yn 'e earste ynstânsje joegen der har al sa'n 14 man op foar in eigen stikje "hûf fan Eden". Der waard in jûn belein en dêr waard in foarriedige kommisje keazen: dizze soe omsjen nei in geskikt hoekje grûn. Ut 'e gearkomste wei, waard der al oppere, dat it opspuite stik grûn efter de berch ti-ge gaadlik wêze soe, om't baggermodder by útstek geskikt is foar tûnkjen (guon tûnkers hiene by de gemeente al in fersyk yntsjinne foar de oerkeap fan dy poerbêste modder). Boppedat hiene dêr yn earder tiden ek wol tûntsjes west (û.o. fan Klaas en Watze Tromp, Jehannes Zandstra en Iebe v/d Sluis, dy't dêr ek bijen houd, wylst Roffel dêr letter mei syn arke lei.) Hawar, de kommisje soe wol mei de (âlde) gemeente prate. Der waard in offisjeel skriuwen nei b en w stjoerd en doe mar ôfwachtsje.

Mar och heden: dat hiene hja net ret. Bûten de boargemaster en ferskillende riedsleden, kaam benammen de Technyske Tsjinst mei alderhanne beswieren:

- it skeinde de stêd yn syn oansjen
- folkstúntsjes is sa'n a-sosiaal gesicht
- troch de bou fan hokje-boel rekken de bewenners fan't Bolwurk harren útsicht kwyd. (as soe net elke Sleattemer syn tûnklauwer en skeppe meinimme kinne nei hûs ta, nei't tûnkjen: hokjebou is perfoarst net nedich!!) Hawar, dit plan gie dus net troch.

Doe kaam der in nij plan op 'e lappen: it ingenieurburo Oranjewoud hie in útbiedingsplan fan 'e jachthaven makke, wêr't in plan foar folkstúntsjes efter de haven by yn siet. Winliken wie dit net iens sa'n raar plakje: ticht by't wetter simmers, gjin lijen mei de droechte en jin koene dêr tagelyk wat rekreatoare. Mar de minsken fan't ingenieurburo ha de tûn grif neist de doar of keapje harren griente yn 'e winkel, oars soene hja dochs wol begripe kinne, dat dy, eigeners fan s'an tûntsje efterôf net folle fan 'e eigen fruchten krije, om't de ferbeane "apelbeam" yn sa'n hûf tû begearlik is? De minske feroaret troch jierren hinne net safolle. De rie hat dit plan dêrom daliks fersmiten. Dêrnei wiene wy ús frijheid kwyd: we moasten it no fan Gasterlân ha. No hie Gasterlân al earder in skalk each op ús rike v/d Wal-fûns smiten en it tocht harren: dy rike stifting, dêr't hjá spitigernôch dôchs neat útlûke kinne, moat foar de ynweners fan Sleat mar in hoekje grûn keapje, dan sille wy ús meiwurking wol wer jaan. Faaks leit der oan't Jeddendykje in kâns?

Dêr wiene yn'e oarloch ek wol folkstúntsjes. Mar de v.d. Wal-stifting sit op't heden mei bestjoerswiksel en soks mear, dat wy hawwe spitigernôch fuortdaliks gjin eigen beantsjes op'e tafel.

US FERKEARSSITEWAASJE

No ha wy yn ús âlde stedsje sokke moaie wennings en strjitten en dôchs wurdt der troch ferskate autobestjoerders tige war dien, om dizze skientme fan ús plak te bedjerren. De sitewaasje is benammen yn'e Breedstrjitte wol bûten roai: frjemdlingen mei grutte frachtweinen likegoed as eigen Sleattemers, jeie de balstiennen der alle wiken op'e nij út en dat hurde riden komt ek tige op'e wennings oan. Doe't in pear mûnlinge warskôgings net genôch holpen, het ien man, út namme fan alle bewenn. fan'e Breedstrjitte in stencil makke, wêr't yn te lêzen stiet:

"Achte bestjoerder(ster), wy fersykje Jo, jo gong te beheinen ta 6 km. yn'e oere en yn'e 1^e fersnelling te riden, y.f.m. A. de feiligens fan û.o. jo boartsjende bern en B. it triljen en skodzjen fan de wennings, mei skuorren fangefolgen. Us tank yn't foar foar jo meiwurking. De bewenners fan'e Breedstrjitte.

Dit wurdt út en troch ûnder de autobestjoerders rûnparte. En fansels: net allinne yn'e Breedstrjitte sitte de lju mei dit lijen, ek un'e Skoalstrjitte, de Dûbelstrjitte en it Bolwurk s.s. nei de mûne ta, wurdt troch guon lju fierste hurd jage!

Sleattemers: hâld ús stedsje moai, ryd net te hurd.

En winkellju, kastleins en oannimmers: warskôgje asjeblyft ek jimme leveransiers!

HJIR EN HJOED

nieuwe inwoners:

fam. H. van Beers, Voorstreek 108
dhr. en mw. A. Boomsma, B.H. Mulierstr. 2d
dhr. H.S. Veerdig, Breedstr. 146
dhr. S.J. Gielink, B.H. Mulierstr. 2e
mw. W. Bijl de Jong, B.H. Mulierstr. 31 (met 3 kind.)
dhr. en mw. W.C.J. ten Heuvel, Haverkamp 1
dhr. en mw. E.J. de Bruijn, Voorstreek 120
dhr. en mw. E.R. Bouman, Breedstr. 145
mej. J. Hoeksma, Dubbelstr. 189a
dhr. mw. K. Jissink, Kapelstr. 221 (met 3 kind.)
dhr. J.H. Bruinsma, B.H. Mulierstr. 2f
dhr. en mw. A. de Jong, Wijckelerweg 174a
dhr. en mw. R. Adema, Lange Jerden 1 (met 2 kind.)
dhr. R. Hoekstra, Lange Jerden 2

vertrokken:

mej. K.M. de Vries, Spanjaardsdijk 2
mej. K. van der Wal, Dubbelstr. 51
dhr. T. van Dijk, Kapelstr. 217
dhr. W. de Vries, Voorstreek 113
mej. C.C.L. van Houten, Heerenwal 57
dhr. en mw. I.J.K. van der Meer, Haverkamp 1
dhr. K.A. Hornstra, M. van Coehoornstr. 1
fam. P. Kooistra, Kapelstr. 221
dhr. A.J.M. van Esveld, Bolkwerk Zz 87
mw. A.A. Bouwman, Spanjaardsdijk 17

geboren:

Fettje Bajema, Lindengracht 10, 22 januari
Hendrik Frank de Jong, Lindengracht 15, 29 mei
Maarten Henk Brouwer, Kapelstr. 220, 26 juli
Sjoukje Oenema, Kapelstr. 222, 3 juni
Maaike van Dijk, Heerenwal 61, 30 augustus
Wouter Tromp, Dubbelstr. 211, 31 aug.

overleden:

Trijntje Gijzen Kouwenhoven, Voorstr. 118, 19 juni
Yeb Kroondijk van der Tempel, B.H. Mulierstr. 20, 22 juli

Het "Huis met den Luifele" te Sloten

Wanneer wij spreken over het "Huis met de Luifel" te Sloten, dan gaan onze gedachten direct in de richting van het pand Voorstreek 105 kad. bekend onder no. 90 alhier.

Op oude ansichtkaarten en tevens in het destijds (1917) uitgegeven boek "Het Stedeké Sloten", komt het praktisch in zij huidige vorm voor.

Toch is het lang niet zeker, dat van oudsher dit in Sloten wel het bewuste Huis met de Luifel is geweest, het is veel meer waarschijnlijk dat het een copie is van de luifel, die eens voor het huis op de Heerenwal heeft gestaan en waar het oude Sloter geslacht van de Potters heeft geleefd en gewoond. Oude prenten laten duidelijk zien, dat daar oorspronkelijk een z.g. luifel (met zit- en leugenbank ervoor) was gevestigd. Het pand was oorspronkelijk niet van deze luifel voorzien, wel was het aanbouwsel, nu verheven tot "borrelkamertje", een feit.

Het huis behoort tot de oudste panden van Sloten en was vanaf de oprichting eigendom van de familie Ruardi, die het verhuurde aan de Portier der Stad (Johannes de Boer) die op dat moment de Stadspoorten nog bediende, waarbij het uitbouwsel diende voor zicht en controle.

Dit was omstreeks 1711.

Tijdens de Franche bezetting (nl. 2 april 1813), sterft in dit huis Hendrik Lolkes, die zware verwondingen heeft opgelopen tijdens de Napoleontische veldtochten, zoals het doopboek van de Ned. Herv. Kerk alhier aangeeft.

wordt vervolgd.

-/-/-/-

Het bolwerk

Het bolwerk wordt gereconstrueerd, zoals zo mooi stond in de brief die de bewoners van de z.z. van het bolwerk mochten ontvangen van de Noord Ned. Wegenbouw Mij.

Dit bericht was voor vele een opluchting.

Na jaren van ergeis over de denderende vrachtwagens en opspattend grind zou nu een einde komen.

Die vrachtwagens en auto's hebben dan in die jaren al voor heel wat last gezorgd.

O.a. het veroorzaken van scheuren in muren, vervuilen van schone was.

Hier zou nu dus iets aangedaan worden.

Eerst lag het in de bedoeling het bolwerk te asfalteren, maar dit bleek niet uitvoerbaar i.v.m. gasleidingen en telefoonbedrading die onder het bolwerk liggen.

Bestrating bleek daarom de beste oplossing en dan op zo een wijze dat het goed paste in het geheel van het stadje Sloten.

En dat is zeker gelukt, met behulp van mooie gele klinkers in het midden van de bestrating.

Jachthaven

Beknopt verslag jachthaven Lemsterpoort.

Onderstaande getallen geven het aantal nachten weer.

	<u>Tenten</u>	<u>Caravans</u>	<u>Boten</u>	<u>Personen</u>
april	0	0	298	1072
mei	0	50	511	1338
juni	150	50	1937	4561
juli	350	50	4554	11251
aug.	<u>400</u>	<u>100</u>	<u>2918</u>	<u>6800</u>
Tot.	900	250	10228	25022

Gasterlân Sleat.

Wij zijn al weer een mooi eindje op weg in 1984, het jaar dat door het gemeentebestuur als overgangsjaar bestempeld is. Wat hield die overgang voor Sloten in?

De eerste teleurstelling was 2 januari al zichtbaar bij het ontruimen van het stadhuis.

De wil om hier een invulling aan te geven in de vorm van een gemeentelijke dienst was duidelijk niet aanwezig.

De reinigingsdienst is tijdelijk iets soepelder geworden alhoewel dit volgend jaar met de komst van de huisvuilzakken met de gemeentenaam erop weer terug naar af zal betekenen. Hiertegenover staat wel een mildere aanslag voor riool en reinigingsrechten. Ook zal de onroerendgoedbelasting voor Sloten een verlaging inhouden.

En dan de gemeentenaam.

In de tijd toen de herindelingsplannen een duidelijk standpunt voor de zuidwesthoek hadden ingenomen nl.; één gemeente "kleine zuidwesthoek" waarin ook Gaasterland zou worden ondergebracht met als hoofdplaats Koudum en een gemeente Sloten welke voor de keus stond Koudum, Joure of Lemmer. Toen hebben Gaasterland en Sloten zich samen uitgesproken voor een samengaan van de beide gemeenten. De gemeentenaam "Gaasterland en de stêd Sleat" was toen vanzelfsprekend en geen bezwaar. In oktober 1979 namen beide gemeenten dit besluit. Augustus 1980 heeft de commissie voor naamkunde en nederzettingsgeschiedenis in het advies bij het wetsontwerp bezwaar tegen deze lange naam.

November 1980 commentaar van Ged. Staten op het bezwaar van de Commissie voor naamkunde; de meningen van de gemeentebesturen hebben bij ons zwaar gewogen, in de praktijk komen dergelijke samengestelde namen vrij veel voor. Het voorstel sluit bij de praktijk aan.

Dinsdag 5 juni was het dan zover, de nieuwe raadsleden moesten met de billen bloot. Gelukkig bleek een meerderheid voor de naam Gasterlân Sleat.

Volgende blad aktie Gasterlân Sleat.

VLAG EN WAPEN

Onze voormalige gemeente Sloten had een wapen en vlag, door de gemeentelijke herindeling zijn deze vervallen als gemeentevlag en gemeentewapen.

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 4 sept. besloten om gemeentevlag en wapen te erkennen als stads-vlag en wapen.

Hierdoor kan in de toekomst bij specifieke sloter aan- gelegenheden onze vertrouwde stadsvlag van het voorma- lige stadhuis wapperen.

SLOTEN IS GEGROEID

Nu de herindeling een feit is, is ook de gemeentegrens Sloten Gaasterland vervallen, waardoor het onpraktisch en niet meer zinvol was om een gedeelte van de Lange Jeddën en de woning van de Jong (tegenover de school) bij Wijckel te rekenen.

Wij kunnen dus zoals u in de rubriek Hjir en Hjoed kunt lezen, de fam. Adema, R. Hoekstra en fam. E. de Jong als nieuwe inwoners begroeten. Allen welkom in Sleat.

De brug

Hierbij een overzicht van het aantal betaalde doorvaarten bij de brug in 1984.

April	mei	juni	juli	augustus
878	1749	5050	12071	9428

-/-/-/-

Gymnastiekvereniging T.H.O.R. Sloten

Wij zijn de redactie van de stadsomroeper zeer erkentelijk voor het plaatsen van het volgende schrijven.

De zomer is voorgoed voorbij en een ieder denkt misschien na om de voorliggende winter toch iets nuttigs en aange-naams te doen.

En wat is er gezonder dan wat juiste beweging?

Dat kan bij ons in de Foarmeling te Sloten, waar elke maandag en donderdag volop gelegenheid is om te gymnastieken.

We hebben + 115 leden in de leeftijd van 4 tot 70 jaar, dus een ieder kan bij ons terecht.

Iedereen die belangstelling heeft kan gerust vrijblijvend tijdens de lessen komen kijken of meedoen.

LESROOSTER:

Maandag Onder leiding van mej. A. Algra

1600 tot 1700 uur	Kleuters
1700 tot 1800 uur	Dames 50+
1800 tot 1900 uur	Meisjes klas 1-2 en 3
1900 tot 2000 uur	Dames grond/rytm.gym.

Donderdag Onderleiding van dhr. M. Bosma

1600 tot 1700 uur	Jongens klas 1 t/m 4
1700 tot 1800 uur	Jongens klas 5-6 en ouder
1800 tot 1900 uur	Meisjes klas 4-5-6
1900 tot 2000 uur	Aspirant dames v/a 12 jaar
2000 tot 2100 uur	Dames toestellen
2100 tot 2200 uur	Heren????? (momenteel worden er introdunctielessen ge- geven)

Voor vragen e.d. kunt u terecht bij Pim Hoekstra
Voorstreek 115
Sloten.
tel.: 05143-263

ballade fan Sleat

do aadlike dame,
yn fieten en nommel,
oer dy foel it drama
fan finzenskip hommels

al draachst dyn juwielen
mei weardiche graasje,
yn't djipst fan dyn siele
skrynt dochs alteraasje.

fluensk pratende mannen;
do koest se net keare,
har skeinende hannen
ha dy sa ûnteare.

der is om dy fochten,
faak fel duellearre,
mar jild gong foar rjochten
de ponge foar eare

de slach is no fâlen.
'last post', bliuwt in lijen
want heech oer de wâlen
klinkt nea wer reveille.

Folkert Verbeek